

Saabastega kaas.

Mitamas G. Sieslack'i juures trükitud ja wäljaantud.

Saabastega kass.

Utsford oli üks mölder, kes ära surres oma kolmele pojale muud pärida ei jätnud kui oma weskse, eesli ja kassfi. Pea oli wara jautud; wanem poeg sai weskse, kessmine eesli ja noorem kassfi. Noorem poeg oli oma pärandusega kõige vähem rahul. „Minu wennad wõivad üsna hästi elada,“ ütles ta, „kui nad ühe teise poole hoiawad, aga kui ma oma kassfi ära olen sõõnud ja tema nahast enesele kassika krae teinud, ei järe mul enam muud nõu üle kui nälga surra.“

Kass kuuldas seda kõnet tähele pannes päält ja ütles siis tõsise näuga oma peremehele: „Armas peremees, ärge nenda palju muretsege. Antke mulle üks kott ja laske mulle paar saapaid teha, et ma metsa minna wõin ja küll teie siis pea näha saate, et teie nenda waene ei ole kui arwate!“

Waene möldripoeg ei lootnud küll kassfi töötusest palju abi, aga ometi teadis ta, et see väga kawal oli ja oma kawaluslega palju hüriksid finni püüdis ja selle pärast jäi ta uskuma, et kass temal ta õnnetuse sees abiks olla wõiks. Ta andis kassile, mis see nõudis. Kass tõmmas nüüd saapad rõõmuga jalga, pani koti kaela, wõttis kotipaelad esimeste käppade wahel ja läks siis ühe mäe pääle, kus rohkestes kodujänesid oli. Ta pani kaapsalehti ja rististheina koti sisse, heitis pikali, nagu oleks ta surunud, ja ootas, et mõni noor jänes sisse pidi pugema kaapsalehti sõõma. Tal ei olnud tarwis kaua oodata; waewalt oli ta pikali heitnud, kui juba noor,

rumal jänes kotti sisse puges. Kaks tõmmas sedamaid paelad finni ja kägistas jänesse ära. Nüüd läks ta oma saagiga kuninga juurde ja palus luba temaga rääkida.

Kui kaks kuninga juurde tупpa lasti, kumardas ta maani ja ütles: „Ma toon teie kõrgusele siin ühe jänesse, keda grahw Raarabas (keda nime mõtles ta oma peremehe jaoks wälja) mind teie kätte tuua on käskinud.“

„Ütle oma peremehele, et ma teda tänan,“ vastas kuningas.

Teine kord läks kaks kott kaelas wilja sisse; kaks põldpüüd pugesiwad kotti; ta tõmmas paelad finni ja sai nad mõlemad kätte. Selle pääle läks kaks jälle kuninga juurde ja andis põldpüüd temale. Kuningas wõttis ka põldpüüd armulikult wastu ja käskis kassile jootraha anda. Nenda wiis kaks kuningalle kaks ehk kolm kuud aega metsalinde ja loome.

Kui kaks ühel pääwal kuulda sai, et kuningas oma tütreaga, kes väga ilus oli, jõe äärt mööda lusti sõitma läheb, ütles ta oma peremehele: „Kui teie täna minu nõu järele teete, siis wõite suurt õnne leida. Minge sinna kohta jõkke ojuma, mis ma teile näitan ja laske mind kõige muu eest hoolt kanda.“

Grahw Raarabas tegi, mis kaks käskis, ilma et isi oleks teadnud, mispärast. Kui ta nüüd ojumas oli, läks kuningas mööda ja kaks karjus kõigest jõust: „Appi, appi, grahw Raarabas uppub!“ Seda hüüdmist kuuldes pistis kuningas pää tõllast wälja ja nägi nüüd kassi, kes temale mõnda korda metsalinde oli toonud. Kuningas käskis oma saatjaid sedamaid grahwile appi minna. Kui teda nüüd jõest wälja toodi, läks kaks tõlla juurde ja ütles kuningalle, et tema peremehe ojumise ajal wargad tulnud ja peremehe riided ära warastanud olla, ehk ta küll kõigest jõust appi hüüdnud. Sedamaid käskis kuningas oma teendrid grahw Raarabastile kõige ilusamaid riided tuua ja temale selga panna. Kuningas oli grahwi wastu väga auupakklik. Et kassi peremehel nüüd ilusad riided seljas oliwad, leidis kuningas tütar teda väga wiisi pärast olemat. Kuningas palus teda nüüd oma tõlda tulla ja lustisõidust osa wõtta.

Kaks oli väga rõõmus, kui ta nägi, kuidas ta kawalus korda oli läinud ja jooksis tõlla eel. Kui ta mõne talumehega kokku sai, kes heinamaal heina niitsiwad,

ütles ta neile: „Kui teie kuningale mitte ei ütle, et see heinamaa, kus teie niidate, grahw Kaarabasi jagu on, siis raiutakse teid tükkideks katti. Seda pange tähele!“

Kui nüüd kuningas tuli, küsis ta niitjate käest, kelle jagu see heinamaa olla, kus nad niita. „Grahw Kaarabasi jagu“, vastasivad nad kõik ühest juust, sest et nad kassi ähwardust kartsid.

„Teil on siin väga ilus maatükk, grahw“, ütles kuningas.

„Nagu teie näete, isand kuningas“, kostis grahw; „see maatükk toob mulle iga aasta hulga raha sisse.“

Kass jooksis ikka eel ja sai wiljalõikajatega kokku. Neile ütles ta jälle: „Kui teie kuningale ei ütle, et see wili, mis teie siin lõikate, grahw Kaarabasi jagu on, siis raiutakse teid tükkideks katti. Seda pange tähele!“

Kui nüüd kuningas ka siit mööda läks, tahtis ta täada, kelle kõik see wili on. „Grahw Kaarabasi jagu“, vastasivad lõikajad, mis kuningale väga head meelt tegi.

Kass jooksis ikka tõlla eel ja ütles seda kõike, kellega ta kokku sai. Kuningas pani väga imeks, et grahwil nenda laialdased maad olivad. Wiimaks jõudis kass ühte ilusasse lossi, mis ühe väga rikka nõia päralt oli; kõik see maa, kust kuningas läbi sõitnud, oli selle lossi jagu. Kass kuulas hoolega järele, kes see nõid on ja mis ta teha mõistab ja palus siis luba nõiaga kokku saada. Kui ta seda saanud oli ja nõia ees seisis, ütles ta, et ta nõia lossist mitte muidu mööda ei ole tahtnud minna, ilma et temale oma auustust üles tunnistaks. Nõid võttis teda auupakklikult vastu ja käskis istuda.

„Mulle on kõneledud“, ütles kass, „et teie, armuline isand, ennast igaks loomaks muuta võite; nenda võida teie näituseks lõwiks ehk elewandiks saada.“

„See on tõsi,“ kostis nõid, „ja et seda sulle näidata, tahan ma ennast kohe lõwiks muuta.“

Kass kohkus ära, kui ta korraga lõwi enese ees nägi olemat ja ronis suure waewaga afent mööda ülesse, sest et tal saapad jalas olivad. Kui nõid aga ennast jälle inimeseks muutis, tuli kass ülewelt maha ja ütles, et ta väga suure hirmus olla olnud. „Mulle on pääle selle veel kõneledud“, jutustas ta edasi, „mis ma ometi waewalt uskuda võin, see on, et teie ennast ka väikeseks loomaks, nagu rotiks

ehk hiiriks võite muuta. Ma pean teile tunnistama, et ma jeda võimatu arman olevat."

„Võimatu?“ küsis nõid. „Saame näha!"

Sell filmapilgul muutis nõid ennast hiiriks ja jookkis põrmandal edasi, tagasi. Nii pea kui kajs nõida hiiri nägi olevat, kargas ta ta kallale, võttis finni ja sõi ära.

Selle aja fees oli kuningas losfi lähedale jõudnud ja tahtis nüüd losfi ka feest poolt näha. Kui kajs tõlda üle silla kuulis sõitvat, jookkis ta vastu ja ütles kuningale: „Olge terve grahw Kaarabasi losfi tulemast!"

„Mis?“ küsis kuningas, „Kas see losf ka teie jagu on, grahw? Ma ei ole elu feeski ilusamat losfi näinud kui see siin. Teie luaga tahan ma ka losfi feest poolt waadata."

Grahw andis kuninga tütrele kät, aitas teda tõllaft wälja ja läks siis kuninga järele. Kui nad suurde sõõmatuppa jõutfiwad, leitfiwad nad sääl laua kallist rooga täis olevat, mis nõid oma sõpradele oli walmistada lafnud ja neid roogafi süües finnitafiwad nad oma keha.

Kuningal oliwad grahwi hääd kumbed ja wiisid wäga meele pärast ja et ta nägi, kui rikas grahw oli, andis ta oma tütre temale naefeks. Grahw ja kuninga tütar elafiwad kaua aega wäga rõõmsat elu.

Kas sai suureks meheks ja ei püüdnud enam hiirifid. Üksnes mõne korra käis ta weel ajawiiteks neid paha loome waritsemas.

